

A gaiff y cyfryngau fynychu fy achos llys? - Arweiniad i ddefnyddwyr y llys teulu

Am y daflen hon

Bwriedir y daflen hon ar gyfer pobl sy'n gysylltiedig â phob achos teulu. Mae'n esbonio:

- pam bod llysoedd teulu wedi agor i'r cyfryngau
- pryd na chaniateir i'r cyfryngau fynychu achos llys
- yr hyn y caniateir ac na chaniateir i'r cyfryngau adrodd arno.

Mae hefyd yn esbonio'r hyn y dylech ei wneud os credwch y dylai'r cyfryngau gael eu gwahardd o'ch achos, neu os ydych eisiau cwyno am ymddygiad gohebydd unigol neu am ohebiaeth.

Nid yw'r daflen hon yn berthnasol i **achosion lleoli a mabwysiadu**, mae rheolau gwahanol wedi'u sefydlu ar gyfer y rhain.

Pam y caniateir i'r cyfryngau ddod i'r llys?

Bu'r cyfryngau'n gallu mynychu achosion teulu mewn llysoedd ynadon ers talwm. Mae gan y cyfryngau rôl bwysig i'w chwarae yn yr achosion hyn, oherwydd y gall eu gwaith gohebu helpu'r cyhoedd i ddeall sut y mae systemau'r llys teulu'n gweithio a sut y gweithredir cyfraith teulu.

Mae newidiadau diweddar yn y gyfraith yn golygu y gall y cyfryngau'n awr fynychu achosion teulu ym **mhob** llys. Ond i sicrhau bod plant, oedolion bregus a theuluoedd yn cael eu gwarchod rhag cyhoeddusrwydd diangen, sefydlwyd cyfyngiadau er mwyn cyfyngu ar yr hyn y gall y cyfryngau adrodd arno.

A gaiff y cyfryngau fynychu pob math o achosion?

Na, **ni** chaniateir i'r cyfryngau fynychu:

- unrhyw achosion lleoli a mabwysiadu
- unrhyw apwyntiadau datrys anghydfod ariannol neu gymodi – dyma lle mae'r barnwr yn helpu'r partion i gyrraedd cytundeb yn eu hanghydfod.

A ellir gwahardd y cyfryngau o unrhyw achosion eraill?

Gall y llys hefyd benderfynu gwahardd neu gyfyngu'r cyfryngau

- os yw'n angenrheidiol er budd plentyn sy'n ymwneud, neu'n gysylltiedig â'r achos
- os oes angen gwarchod parti neu dyst (neu unigolyn sy'n gysylltiedig â pharti neu dyst) – er enghraifft, pe gallai diogelwch tyst fod mewn perygl os yw'r cyfryngau'n mynychu'r llys
- pe gallai presenoldeb y cyfryngau amharu ar yr achos – er enghraifft, os nad oes digon o le yn yr ystafell lys
- pe gallai cyfiawnder fel arall gael ei rwystro neu ei beryglu – er enghraifft, os oes perygl i dyst beidio â rhoi tystiolaeth lawn neu ddiwyll oherwydd bod y cyfryngau'n bresennol.

Sut byddaf yn gwybod a fydd y cyfryngau'n mynychu fy achos?

Os yw'r cyfryngau'n mynychu unrhyw ran o'r trafodion yn eich achos, bydd y llys yn gofyn i chi, a'r partïon cysylltiedig, a oes gennych unrhyw bryderon. Os oes gennych, dylech ddweud wrth y llys, gan nodi o leiaf un o'r rhesymau (a restrir uchod) y teimlwch sy'n berthnasol i'ch achos. Bydd y llys wedyn yn gwneud penderfyniad ynghylch gwahardd y cyfryngau ai peidio.

Er hynny, os yw'r cyfryngau eisiau mynychu gwrandawriad, nid oes angen iddynt gael caniatâd ymlaen llaw gan y llys.

Pa rai o gynrychiolwyr y cyfryngau a ganiateir yn y llys?

Dim ond cynrychiolwyr y cyfryngau sy'n aelodau achrededig o gynllun Cerdyn y Wasg y DU sy'n cael mynychu achos llys. Dylent wisgo Cerdyn y Wasg y DU (sy'n arddangos ffotograff ohonynt) bob amser, fel y gall staff y llys a'r partïon sy'n gysylltiedig â'r achos eu hadnabod yn hawdd. Os bydd un o gynrychiolwyr y cyfryngau'n dod i'r llys heb Gerdyn y Wasg, caniateir iddo ef neu hi fynychu'r achos dim ond os yw'r llys yn rhoi caniatâd penodol. Ni chaniateir recordio, ffilmio na thynnu ffotograffau mewn unrhyw lys.

A oes raid i mi ateb cwestiynau gan y cyfryngau?

Os ydych yn siarad gyda nhw – boed hynny yn adeilad y llys neu'r tu allan – mae angen i chi wybod y gallent adrodd ar yr hyn a ddywedwch.

Rhaid i chi hefyd gofio y ceir cyfyngiadau cyfreithiol gyda llawer o achosion, yn enwedig y rheini sy'n cynnwys plant, o safbwynt yr hyn y gallwch ei ddweud wrth bobl (gan gynnwys newyddiadurwyr). Ceir cyfyngiadau hefyd ar ba ddogfennau a thystiolaeth a ddefnyddir yn yr achos y gallwch eu dangos iddynt. I gael manylion y cyfyngiadau hyn, gweler ein taflen *A gaf i siarad am fy achos y tu allan i'r llys?* neu ymwelwch â www.gwasanaeth-llysoeddem.gov.uk

Mae'n bwysig bod yn ofalus iawn ynghylch yr hyn a ddywedwch wrth bobl am eich achos. Os rhowch fanylion na ddylid eu datgelu, gallech fod yn euog o drosedd neu o ddirmygu'r llys.

Sicrhewch eich bod yn ceisio cyngor oddi wrth eich cynrychiolydd cyfreithiol ynghylch yr hyn y gallwch ei ddweud wrth eraill am yr achos. Os ydych yn cyflwyno eich achos yn bersonol, dylech holi'r barnwr.

Beth y gall y cyfryngau adrodd arno?

Mae'r hyn y caiff y cyfryngau adrodd arno'n dibynnu ar y math o achos.

- Mewn achosion priodasol, gan siarad yn gyffredinol, gall y cyfryngau adrodd ar enwau a chyfeiriadau partïon, ar amlinellad o'r sail a'r amddiffyniad yn yr achos, ar bwyntiau cyfreithiol, yn ogystal ag ar ddyfarniad y barnwr.
- Mewn achosion cyllid priodasol, fel gorchmynion addasu eiddo a chynhaliaeth mewn ysgariad, gall y cyfryngau fel arfer gyhoeddi:
 - enwau, cyfeiriadau a galwedigaethau partïon a thystion;
 - datganiad cryno am sail y cais a'r amddiffyniadau a godwyd;
 - argymhelliad am unrhyw bwynt cyfraith; a'r
 - dyfarniad.

Ni chânt adrodd ar yr hyn a ddigwyddodd yn yr achos nac am y wybodaeth a'r dystiolaeth a ddatgelwyd o safbwynt yr achos gan y partïon ar lafar nac mewn dogfennau a ffeiliwyd yn yr achos, oni bai bod y llys wedi rhoi caniatâd.

- Mewn achosion plant, mae'r gweithgaredd adrodd yn llawer mwy cyfyngedig. Yn gyffredinol, mae'r llys angen rhoi caniatâd i unrhyw un gyhoeddi:
 - unrhyw fanylion a allai arwain at adnabod y plentyn fel testun yr achos;
 - unrhyw wybodaeth am yr hyn a ddigwyddodd, neu a ddywedwyd, yn y llys; ac
 - unrhyw wybodaeth a gynhwysir mewn dogfennau yn yr achos.
- Mewn achosion trais yn y cartref, mae'r rheolau ar yr hyn y gellir adrodd arno'n amrywio, yn ddibynnol ar ffeithiau'r achos. Os oes plentyn yn gysylltiedig â'r achos, mae'r cyfyngiadau adrodd yn debygol o fod yn fwy caeth nag mewn achos heb blentyn cysylltiedig. Os ydych yn ansicr, holwch eich twrnai neu'r barnwr.

Os ydych yn ansicr neu os nad yw eich achos wedi'i gynnwys ar y rhestr hon, siaradwch gyda'ch cynghorydd cyfreithiol. Os ydych yn cyflwyno'ch achos eich hun, dylech holi'r barnwr.

Yr hyn *na* chaniateir i'r cyfryngau adrodd arno?

Os yw'r cyfryngau'n mynychu achos llys, nid yw'n golygu y gallant adrodd ar y cyfan a ddywedir yn y llys nac enwi'r partïon cysylltiedig.

Mewn mathau penodol o achosion, ceir cyfyngiadau cyfreithiol y mae'n rhaid i'r cyfryngau lynu wrthynt. Er enghraifft, mae'n drosedd cyhoeddi:

- gwybodaeth am blentyn megis ei enw, ei ysgol neu ei gyfeiriad cartref a fyddai'n galluogi'r plentyn i gael ei adnabod fel un sy'n gysylltiedig â'r achos; a
- Manylion unrhyw bartïon neu dystion y gallent hefyd alluogi'r plentyn i gael ei adnabod fel un sy'n gysylltiedig â'r achos.

Byddai'n ddirmyg llys cyhoeddi manylion yr hyn a ddigwyddodd yn y llys mewn achos sy'n ymwneud â chynhaliadau neu les plentyn (mae hyn yn cynnwys manylion yr hyn a ddywedodd y twrneiod, y barnwr, y partïon a'r tystion, yn ogystal â chynnwys unrhyw ddogfennau).

Mewn rhai achosion, gall y barnwr osod cyfyngiadau ychwanegol ar adrodd. Gall hefyd benderfynu llacio rhai o'r cyfyngiadau, neu'r cyfan ohonynt.

A gaiff y cyfryngau weld unrhyw ddogfennau a ddefnyddir yn fy achos?

Na, yn y rhan fwyaf o achosion, ni chaiff y cyfryngau weld dim dogfennau – oni bai bod y barnwr yn rhoi caniatâd.

Er hynny, mewn materion partneriaeth sifil neu briodas, mae'n bosib i bawb – gan gynnwys y cyfryngau – gael copi o'r dyfarniad.

Mewn achosion plant, caniateir i'r partïon neu eu cynrychiolwyr cyfreithiol ddatgelu gwybodaeth wrth newyddiadurwr – cyn belled â'u bod yn gwneud hyn i gael cyngor a chymorth neu i olrhain ymchwiliad i gŵyn. Rhaid i'r newyddiadurwr ddilyn y cyfyngiadau adrodd o hyd – felly ni chânt basio'r wybodaeth na chyhoeddi'r wybodaeth i'r cyhoedd, nac i ran o'r cyhoedd.

I gael manylion sut y gellir rhannu gwybodaeth y tu allan i'r llys, gweler ein taflen *A gaf i siarad am fy achos y tu allan i'r llys?* neu ymwelwch â www.gwasanaeth-llysoeddem.gov.uk

Beth sy'n digwydd os wyf i eisiau gwneud cwyn?

Os ydych chi'n pryderu am ymddygiad a gweithgaredd adrodd newyddiadurwr penodol neu sefydliad cyfryngau, cewch wneud cwyn yn y ffyrdd hyn:

- **Comisiwn Cwynion y Wasg**

Mae yn ei God Ymarfer ganllawiau clir ar safonau adrodd ar gyfer materion teulu a phlant mewn papurau newydd a chylchgronau. I gael gwybodaeth am y safonau hyn a sut i wneud cwyn, ymwelwch â www.pcc.org.uk

- **Awdurdod Cerdyn y Wasg y DU**

Mae'n goruchwylio cynllun achredu'r cyfryngau. Gallwch gwyno wrth y sefydliad sy'n cynrychioli'r newyddiadurwr penodol ac a gyflwynodd Gerdyn y Wasg y DU iddo ef/hi (mae enw'r sefydliad ar y cerdyn). I gael rhestr o'r holl sefydliadau, ymwelwch â www.ukpresscardauthority.co.uk

Ble gallaf i gael rhagor o wybodaeth?

I gael rhagor o wybodaeth am fynediad y cyfryngau i achosion llys teulu, neu i achosion teulu'n gyffredinol, ymwelwch â:

- www.gwasanaeth-llysoeddem.gov.uk

- www.direct.gov.uk

Os hoffech weld y cyfyngiadau adrodd statudol yn llawn, ymwelwch â www.dca.gov.uk/consult/courttransparency1106/consultation1106.pdf

Amdanom ni

Mae Gwasanaeth Llysoedd Ei Mawrhydi (GLIEM) yn asiantaeth weithredol i'r Weinyddiaeth Gyfiawnder. Rydym yn gweithio fel rhan o system sy'n ymdrechu i sicrhau cyfiawnder yn effeithiol ac yn effeithlon i'r cyhoedd. Rydym yn gyfrifol am reoli'r llysoedd ynadon, y Gwasanaeth Prawf, Llys y Goron, llysoedd sirol yng Nghymru a Lloegr, ynghyd â'r Llysoedd Barn Brenhinol lle gwrandewir ar y rhan fwyaf o achosion yr Uchel Lys a'r Llys Apêl.

I gael rhagor o wybodaeth, ymwelwch â'n gwefan www.gwasanaeth-llysoeddem.gov.uk.

I bobl ag anabledd

Os oes gennych anabledd sy'n gwneud mynd i'r llys neu gyfathrebu'n anodd, cysylltwch â Swyddog Gwasanaeth Cwsmeriaid y Llys yn y llys dan sylw, bydd ef/hi'n gallu eich helpu o bosib. Gallwch hefyd gysylltu â Llinell Gymorth Anabledd GLIEM am ddim ar 0800 358 3506 rhwng 9am a 5pm, dydd Llun i ddydd Gwener. Os ydych chi'n fyddar neu'n drwm eich clyw, gallwch ddefnyddio'r gwasanaeth Minicom ar 0191 478 1476.

Os oes arnoch angen y daflen hon mewn fformat gwahanol, er enghraifft mewn print bras, cysylltwch â'ch llys lleol am gymorth.

Mae manylion cyswllt ein holl lysoedd i'w gweld ar wefan GLIEM www.hmcourts-service.gov.uk/HMCSCourtFinder/Welsh_CourtList.do

Can the media attend my court case?

A guide for family court users

About this leaflet

This leaflet is for people involved in all family proceedings. It explains:

- why family courts have opened up to the media
- when the media is not allowed to attend a court case, and
- what the media can and cannot report.

It also explains what to do if you think the media should be excluded from your case, or if you want to complain about an individual reporter's conduct or reporting.

This leaflet does **not** apply to **placement** and **adoption proceedings**, where different rules are in place.

Why is the media allowed into court?

The media has been able to attend family proceedings in magistrates' courts for a long time. The media has an important role to play in these proceedings, as their reporting can help the public understand how the family court systems work and how family law is applied.

Recent changes in law mean that the media can now attend family proceedings in **all** courts. But to make sure that children, vulnerable adults and families are protected from unwanted publicity, there are restrictions in place to limit what the media can report.

Can the media attend every type of case?

No, the media is **not** allowed to attend:

- any placement and adoption proceedings
- any conciliation or financial dispute resolution appointments – this is where a judge is helping the parties to reach an agreement in their dispute.

Can the media be excluded from any other cases?

The court can also decide to exclude or restrict the media if:

- it is necessary in the interests of a child concerned in, or connected with, the case
- a party or a witness (or a person associated with a party or a witness) needs to be protected – for example, where a witness's safety may be at risk if the media attended court
- the case may be disrupted if the media is present – for example, if there is not enough space in the court room
- justice may otherwise be impeded or prejudiced – for example, where there is a risk that a witness will not give full or frank evidence because the media is present.

How will I know if the media will attend my case?

If the media is attending any part of the proceedings in your case, the court will ask you and the parties involved if you have any concerns. If you do, you should tell the court, specifying at least one of the reasons (listed above) that you feel is relevant to your case. The court will then make a decision about whether or not to exclude the media.

However, if the media wants to attend a hearing, they do not need to get advance permission from the court.

Which media representatives are allowed in to court?

Only media representatives who are accredited members of the UK Press Card scheme can attend a court case. They should wear a UK Press Card (displaying their photograph) at all times, so that they can be easily identified by the court staff and the parties involved in the case. If a media representative doesn't bring his or her Press Card to court, he or she will only be permitted to attend proceedings if the court gives specific permission. Recording, filming and photography are not allowed in any court.

Do I have to answer questions from the media?

No, you do not have to tell the media anything if you do not wish to. If you do speak to them – whether inside or outside the courthouse – you need to know that they might report what you say.

You must also remember that in many cases, especially those involving children, there are legal restrictions on what you can tell people (including journalists). There are also restrictions on what documents and evidence used in the proceedings you can show them. For details of these restrictions, see our leaflet ***Can I talk about my case outside court?*** or visit www.hmcourts-service.gov.uk

It is important to be very careful about what you tell people about your case. If you give details that should not be disclosed, you may be guilty of a criminal offence or contempt of court.

Make sure you seek advice from your legal representative about what you can tell others about the case. If you are presenting your case in person, you should ask the judge.

What can the media report?

What the media can report depends on the type of case.

- In matrimonial cases, generally speaking, the media can report names and addresses of parties, an outline of the grounds and defences in the case, legal points, and the judge's rulings.
- In matrimonial finance cases, like maintenance and property adjustment orders on divorce, the media can usually:
 - publish names, addresses and occupations of parties and witnesses;
 - a concise statement of the grounds of the application and defences raised;
 - submissions on any point of law; and
 - the judgment.

They **cannot** report what has occurred in the proceedings nor information and evidence disclosed in relation to the case by the parties orally or contained in documents filed in the case, unless the court has given permission.

- In children cases, reporting is much more limited. In general, the court needs to give permission for anyone to publish:
 - any details which could identify the child as being the subject of the proceedings;
 - any information about what has taken place, or been said, in court; and
 - any information contained in documents in the proceedings.
- In domestic violence cases, the rules on what can be reported vary, depending on the facts of the case. If a child is involved in the case, reporting is likely to be much more restricted than if there is no child involved. If in doubt, ask your lawyer or the judge.

If you are unsure or if your case is not included in this list, speak to your legal adviser. If you are presenting your case yourself, you should ask the judge.

What is the media *not* allowed to report?

If the media attend a court case, it does not mean that they can report all that is said in court or identify the parties involved.

In certain types of cases, there are legal restrictions that the media has to follow. For example, it is a criminal offence to publish:

- information about a child such as their name, their school or their home address that might enable the identification of this child as being involved in the proceedings; and
- details of any parties or witnesses that could also enable the identification of a child as being involved in the proceedings.

It would be a contempt of court to publish details of what has happened in court in a case involving a child's welfare or maintenance (this includes details of what was said by lawyers, the judge, the parties and witnesses, as well as the content of any documents).

In some cases, the judge is able to place additional restrictions on reporting. They can also decide to relax some, or all, of the restrictions.

Can the media see any documents that are used in my case?

No, in most cases, the media cannot see any documents – unless the judge gives permission.

However, in matrimonial or civil partnership matters, it is possible for anyone – including the media – to get a copy of the decree.

In children cases, the parties or their legal representatives are allowed to disclose information to a journalist – as long as they are doing this to get advice and support or to pursue the investigation of a complaint. The journalist still has to follow the reporting restrictions – so they cannot pass on the information or publish the information to the general public, or a section of the general public.

For details about how information can be shared outside court, see our leaflet ***Can I talk about my case outside court?*** or visit www.hmcourts-service.gov.uk

What happens if I want to make a complaint?

If you are concerned about the conduct and reporting of a particular journalist or media organisation, you can make a complaint in these ways:

- **The Press Complaints Commission**

Their Code of Practice has clear guidelines on reporting standards for family and children matters in newspapers and magazines. For information about these standards and how to make a complaint, visit www.pcc.org.uk

- **The UK Press Card Authority**

They supervise the media accreditation scheme. You can complain to the organisation that represents the particular journalist and issued their UK Press Card (the name of the organisation is on the card). For a list of all organisations, visit www.ukpresscardauthority.co.uk

Where can I get more information?

For more information about media access to family court cases, or family proceedings in general, visit:

- www.hmcourts-service.gov.uk
- www.direct.gov.uk

If you would like to see the statutory reporting restrictions in full, visit www.dca.gov.uk/consult/courttransparency1106/consultation1106.pdf

About us

Her Majesty's Courts Service (HMCS) is an executive agency of the Ministry of Justice. We work as part of a system aiming to deliver justice effectively and efficiently to the public. We are responsible for managing the magistrates' courts, the Probate Service, the Crown Court, county courts in England and Wales, and the Royal Courts of Justice where the majority of High Court and Court of Appeal cases are heard.

For more information, visit our website www.hmcourts-service.gov.uk

For people with a disability

If you have a disability which makes going to court or communicating difficult, please contact the Court Customer Service Officer at the court concerned who may be able to help you. You can also contact the HMCS Disability Helpline free on 0800 358 3506 between 9am and 5pm, Monday to Friday. If you are deaf or hard of hearing, you can use the Minicom service on 0191 478 1476.

If you need this leaflet in an alternative format, for example in large print, please contact your local court for assistance.

You can find contact details for all of our courts at www.hmcourts-service.gov.uk/HMCSCourtFinder/